

Mooie blauwe kijkers

Ik zie het zo weer voor me. Als kleine meid met een schepnet langs de sloot achter het huis. Overal zat stekelbaars en werd in een potje meegenomen om thuis te bewonderen. Daarna terugzetten in de betreffende sloot was een must. Oog voor de natuur zat er in deze jonge jaren al in, maar hedendaags is het nog even zoeken naar de *Gasterosteus aculeatus*.

Het vrouwtje valt voor
het mannetje met het meest
opvallende blauwe oog.

Mannetje lokt vrouwtje voor zijn nestholte.

HET BLAUWE OOG IS TYPEREND VOOR DE PAAITIJD

Yes! Dit is de tweede keer dat we de steur zien! In de zoetwaterplas De Beldert is de kans om deze grote jongen aan te treffen redelijk aanwezig. Helaas zijn het wel twee bliksemontmoetingen, maar toch zijn we er blij mee. We scharrelen rustig verder langs de oeverzone en zien kleine zilverkleurige visjes druk rondzwemmen. Ik kijk eens goed, welk visje is dit? Ik kom tot de conclusie, aan zijn drie stekels te zien, dat het hier een driedoornige stekelbaars betreft. Dat is nog eens een leuk foto-object want dit visje heb ik nog niet eerder gefotografeerd! Het zijn beweeglijke kleine baarsjes dus fotograferen is niet eenvoudig, maar het is weer eens wat anders. We genieten van de visjes en besluiten terug te keren naar de instap. Ik wil er bijna uitgaan en zie tot mijn verbazing allemaal stekelbaarsjes onder de trap, waaronder een aantal opvallend felgekleurde exemplaren. Dit zijn de mannetjes die een prachtig paaikleed hebben om de vrouwtjes te lokken. Wow,

Een vrouwtje met duidelijk zichtbare strepen.

wat zijn ze mooi! Het is overduidelijk dat de mannetjes hun eigen territorium hebben, want o wee als een ander mannetje te dichtbij komt. Deze wordt direct weggejaagd, hoe klein de visjes ook zijn. Ik lig niet al te gemakkelijk onder de trap dus ik kan mij geen enkele beweging veroorloven; anders vliegt het stof me om mijn oren.

BLAUW OOG

Ik bekijk de foto's op mijn display van de camera. Een blauw oog? Dat bestaat toch niet; misschien is mijn kleurbalans niet goed ingesteld? Later krijg ik te horen dat dit juist typerend is voor de paaitijd. De mannetjes hebben in deze tijd ook een prachtige rode buik en keel. Maar waar vallen de vrouwtjes nu voor, de rode buik of het blauwe oog? Onderzoekers hebben ontdekt dat het om de blauwe ogen te doen is. En hier geldt dat het vrouwtje voor de meest opvallende blauwe kijkers zwicht! Blauwe ogen steken het mooist af tegen een felrode buik. Daar

Stekelbaars zie je doorgaans in scholen.

Het mannetje op zoek naar geschikt nestmateriaal.

PASPOORT

Uiterlijke kenmerken:

De rugvin van de driedoornige stekelbaars heeft 8-14 vinstralen en drie stekels. De rug is donker of groen, de zijken zijn zilver, soms met grijze vlekken of banden, en de buik is wit. Ze zijn niet groot met een maximale lengte van 10 cm.

Paaiperiode:

De paaitijd loopt van maart tot en met juli. In het voorjaar trekken ze het zoete binnenwater in om een nestje te bouwen en eieren te leggen. Het mannetje bouwt en verzorgt het nestje totdat de jonkies voor zichzelf kunnen zorgen. Doorgaans worden ze niet ouder dan 2 jaar. Buiten de paaiperiode tref je ze vaak aan in schooljes.

Voedsel:

Watervlooien, kleine schaaldieren, slakjes en eieren en larven van amfibieën en vissen.

Leefgebied:

Leeft in zowel zoet als zout water zoals de Noordzee, Waddenzee en Europese rivieren. Ook in brakwater van het Oostvoornse Meer zwemmen ze rond.

Weetje!

Op Texel is een speciale hevelpassage voor stekelbaarsjes gebouwd in het gemaal van Cocksdoorp. Door de inpolderingen en Deltawerken konden ze het zoete water niet meer bereiken om te paaien. De stekelbaars wordt met een zoetwaterstroom naar een opvangbak gelokt, en van daaruit met een hevel over de dijk gezogen.

hebben de mannetjes dus over nagedacht... Ik observeer het gedrag en zie de mannetjes ijverig met kleine takjes en plantenresten in hun bek naar hun nestjes zwemmen. Om te fotograferen kan ik mij het beste op één van hen focussen. Ze zijn werkelijk supersnel maar het lukt me toch om foto's te maken. Wat verder opvalt, is dat ze niet alleen hun

nestje bouwen tussen de oeverplanten. Enkele hebben ook een holletje gegraven in de kleiwand om daar vervolgens takjes naartoe te brengen. Wat een leuke visjes zijn dit zeg! Nooit geweten. Wanneer we boven komen kijk ik even om me heen. Gelukkig zie ik geen klein meisje met schepnet dat ze mee wil nemen om thuis te bewonderen...

DE BELDERT

Duikcentrum de Beldert ligt direct gelegen aan recreatieplas De Beldert. Het terrein bij het duikcentrum beschikt over ruime parkeermogelijkheden en er is een vulstation voor zowel perslucht als nitrox. De Beldert heeft een maximale diepte van 25 meter en is geschikt voor zowel de beginnende als gevorderde duiker. Via een steiger kun je gemakkelijk in en uit het water gaan. Het zicht is over het algemeen goed met vooral in de zomer zicht tot 10 meter. Het

onderwaterleven is gevarieerd: van baars, snoek, modderkruipers en karpers tot zoetwaterkreeftjes. Ook kun je op zoek gaan naar de diverse duikobjecten die in de loop der tijd in De Beldert zijn afgezonken. Een wrak van een kotter, een compleet opgetuigde zeilboot en de cockpit van een Boeing 747. Kosten: € 2,50 per dag. Duikcentrum de Beldert Zoelense Zandweg 1, Zoelen. Meer info: beldert.nl/duikcentrum